

Alþingi
Erindi nr. P 132/977
komudagur 23.2.2006

Reykjavík, 21. febrúar 2006
0602070 sk

Nefndarsvið Alþingis
Elísabet Rán Andrésdóttir
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um grunnskóla

Kennaraháskóla Íslands hefur borist til umsagnar frumvarp til laga um grunnskóla, 447. mál, sjálfstætt reknir grunnskólar o.fl.

Í athugasemum við frumvarpið segir að meginbreytingarnar sem það feli í séru séu einkum sex og verður stuttlega fjallað um hverja þeirra hér fyrir neðan.

1. *Um stofnun einkarekinna grunnskóla.* Í frumvarpinu er lagt til að hugtakið einkaskóli verði fellt niður og hugtakið sjálfstætt reknir grunnskólar notað í staðinn. Þessi hugtakanotkun er til mikilla bóta. Erlendis eru einkaskólar jafnan skólar sem ekki eru almenningskólar, heldur skólar sem oftast eru reknir af trúfélögum eða öðrum hópum sem vilja hafa sérstöðu í námskrá vegna skoðana sinna. Í þessum skólum eru jafnan innheimt skólagjöld. Hugtakið einkaskóli tekur því ekki til þess fyrirkomulags sem víða er að ryðja sér til rúms að setja á laggirnar opinbera almenningskóla sem eru einkareknir. Þá eru það einkaðilar sem sjá um rekstur skólans og hefur hann meira sjálfstæði um innri málefni en hefðbundnir almenningskólar. Slíkir skólar hafa verið nefndir samningskólar hér á landi¹. Þessir skólar lúta kröfum opinberra námskráa og skólagjöld eru ekki innheimt. Orðalagið sjálfstætt reknir grunnskólar er því heppilegt í þessu sambandi þar sem það tekur bæði til einkaskóla og samningskóla.
2. *Aðstoðarskólastjórar.* Í frumvarpinu er lagt til að fallið verði frá því að lögbinda ráðningu aðstoðarskólastjóra. Sveigjanleiki af þessu tagi er í samræmi við þá stefnu að efla sjálfstæði grunnskóla í rekstri og stjórnun. Í sumum grunnskólum er t.a.m. fyrirkomulag þess aðlis að embætti deildarstjóra eru umfangsmikil og geta tekið til málefna sem jafnan falla undir hlutverk

¹ Sjá nánar í grein eftir Bórk Hansen (2002) "Stuðlar einkarekstur almenningskóla að betra skólafarfi?" *Uppeldi og menntun. Tímarit Kennaraháskóla Íslands.*

aðstoðarskólastjóra. Þá er í fámennum skólum oft ekki brýn þörf á þessu embætti. Aukinn sveigjanleiki er því æskilegur í þessu sambandi enda hafi þessi ráðstöfun ekki áhrif á fjárveitingu til stjórnunarstarfa í viðkomandi skólum.

3. *Ákvæði um lágmarkskennslustundafjölda og fleira.* Það sem talið er upp í lið þrjú í athugasemdum eru allt þættir sem auka sveigjanleika sem eðlilegt má telja að skólar útfæri í samræmi við kennslufræðilegar áherslur og aðstæður í viðkomandi skóla.
4. *Umsagnarréttur forlestraráða.* Þessi áhersla er í samræmi við þá stefnu að efla tengsl grunnskólans við þá hagsmunaaðila sem hann á einkum að þjóna. Foreldraráð gegna þar lykilhlutverki og má líta á þessa ráðstöfun sem lið í styrkja þeirra hlutverk og efla hlutdeild þeirra í stjórnun grunnskóla.
5. *Þáttur nemenda.* Að gera skylt að setja á laggirnar nemendaráð er leið til að virkja og tengja nemendur við við skólastarfið. Þess bera að geta að mikilvægt er að ala nemendur upp í lýðræðislegum vinnubrögðum og vitund um samfélagsleg málefni allt frá unga aldri.
6. Ekki er brugðist við þessum lið sem tekur til lagatæknilegra atriða.

Virðingarfyllst,

Svanhildur Kaaber
skrifstofustjóri, skrifstofu rektors